

Uluslararası Sosyal Sermaye Araştırmaları Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz

M. Atilla ARICIOĞLU **Zülfie KAYNAR** **Suna AKTEN ÇÜRÜK**

Prof.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme Bölümü, Konya, Türkiye,
maariciooglu@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme A.B.D., Konya,
Türkiye, zulfiyekaynar001@gmail.com

Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme Bölümü, Konya, Türkiye,
sunaakten@hotmail.com

(Sorumlu Yazar/Corresponding Author)

Makale Bilgileri

ÖZ

Makale Geçmişi
Geliş: 24/03/2022

Kabul: 26/05/2022

Yayın: 30/06/2022

Anahtar Kelimeler:

Sosyal Sermaye,
Güven, Bibliyometrik
Analiz, VOSviewer
Programı

JEL Kodları:

M00, M10, M14

Son zamanlarda birçok araştırmaya konu olan ve aslında daha uzun bir kavramsal geçmişi bulunan sosyal sermaye, temelinde güven, sosyal ağlar ve normları bulundurmaktadır ve hem iletişim hem de insan refahı için önem arz etmektedir. Bu çalışmada öncelikle sosyal sermayenin genel hatlarının incelenmesi ve sonrasında "social capital" alanında yapılan makale çalışmalarının bibliyometrik analiz yöntemi ile çözümlenmesi amaçlanmıştır. Analizde gerekli olan verilere, Web of Science veri tabanından, tüm yıllar kapsanarak (1975-2021) ve gerekli (article, business, management, economics) özel filtreler uygulanarak erişilmiştir. Veri analizinde VOSviewer (1.6.16) programı kullanılmış ve bulgular görselleştirilmiştir. Bulgular; "en çok dokümanı olan yazarlar", "en çok dokümana sahip kurumlar", "en çok yayına sahip kaynaklar", "en çok doküman yayını olan ülkeler" ve "en çok kullanılan anahtar kelimeler" olmak üzere 5 kategoride sunulmuştur. Ayrıca Web of Science veri tabanının özel analiz kısmından "social capital" çalışmalarının yıllara, dillere ve türlerine göre dağılımı da çalışmaya eklenmiştir. Yapılan literatür taraması ve analiz bulguları ile alan yazındaki önemli noktalara değinilmesi sebebi ile çalışma önem arz etmektedir. Analiz sonucunda; sosyal sermaye alanındaki yazılan makale sayısının yıllara göre arttığı, yayın dilinin İngilizce olarak çoğuluk oluşturduğu, en çok dokumana sahip olan yazarın Robison, en üretken üniversitenin Michigan State Üniversitesi olduğu, yayın sayısında ABD ve İngiltere'nin başta geldiği bulunmuştur.

A Bibliometric Analysis of the International Social Capital Studies

Article Info
ABSTRACT
Article History
Received: 24/03/2022

Accepted: 26/05/2022

Published: 30/06/2022

Keywords:

Social Capital, Trust,
Bibliometric Analysis,
VOSviewer Program

Jel Codes:

M00, M10, M14

Social capital, which has been the subject of many researches recently and actually has a longer conceptual history, is based on trust, social networks and norms and is important for both communication and human well-being. In this study, it is primarily aimed to examine the general lines of social capital and to analyze the articles in the field of "social capital" with the bibliometric analysis method. The data required in the analysis were accessed from the Web of Science database, covering all years (1975-2021) and applying special filters (article, business, management, economics). VOSviewer (1.6.16) program was used in data analysis and the findings were visualized. Findings were presented in 5 categories: "authors with the most publications", "institutions with the most publications", "resources with the most publications", "countries with the most publications" and "most used keywords". In addition, the distribution of "social capital" studies by years, languages and types from the special analysis section of the Web of Science database has been added to the study. The study is important because it underlines the important points in the literature with the literature review and analysis findings. As a result of the analysis; It has been found that the articles written in the field of social capital have increased over the years, the language of publication is English, the author is Robison, the most productive university is Michigan State University, and the USA and England are the leading countries.

Atf/Citation: Arıcıoğlu, M. A., Kaynar, Z., Çürüük, S. A. (2022). Uluslararası Sosyal Sermaye Araştırmaları Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 68-84.

"This article is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](#) (CC BY-NC 4.0)"

GİRİŞ

Glenn C. Loury, Pierre Bourdieu ve James S. Coleman ve onları takip eden bilim insanları ile yeni bir bağlamda inşası sürdürülen sosyal sermaye kavramı, Putnam'ın “tek başına bowling” söylemi ile yayılmış, popüler olmuş ve daha çok anlaşılmaya çalışılmıştır. Woolcock kavramı Marx, Weber, Simmel ve Durkheim'e ve hatta Benthamcı faydacılığına kadar taşısa da kavram 1916 yılında ilk olarak Hanifan tarafından kullanılmıştır (Farr, 2004: 7).

OECD sosyal sermaye için, “grup içerisinde veya gruplar arasında işbirliğini kolaylaştıran ortak normlar, değerler ve anlayışları sağlayan ağ bağlantıları” tanımını benimserken (Kelley, 2007), Field (2004) tanımını ileri südügü tez ile özetlemektedir: “ilişkiler önemlidir”. Kavramın temelinde güven ve iletişimimin olduğu ise tartışmasız bir kesinliğe sahiptir (Putnam R. D., 1993; Fukuyama, 1998: 42). Çünkü sosyal sermaye kavramının temelinde kurumlar ve bireyler, bunların aralarındaki ilişkiler veya karşılıklı etkileşimler yer almaktadır. Yani sosyal sermayenin oluşması buna bağlıdır. Toplu olarak yaşamın getirdikleri ile birlikte insanlar, kurumlarla daha çok iletişim kurmaya başlamış ve bu da karşılıklı güvenin oluşturulmasını sağlamıştır (Haerpfer, Rose, & Mishler, 1997: 86).

Sosyal sermayenin, yatırımlardan okul başarısına, yerel kalkınmadan toplumsal refaha, suç oranlarının irdelenmesinden uluslararası ilişkilerin analizine degen birçok çalışma alanında yer alması, kavrama ilginin giderek artması ve çalışmaların zenginleşmesine neden olmuştur. Sosyal sermaye üzerine yapılan çalışmaların artması sadece kavramın anlaşılmaya çabasını artırmakla kalmayıp aynı zamanda sosyal sermayenin değişen/dijitalleşen dünyanın anlaşılmamasına, irdelenmesine de katkı sağlammaktadır.

Ele alınan çalışmada da uluslararası çeşitliliği üzerinden sosyal sermayenin akademik karşılığı irdelenmiş ve WOS üzerinden bibliyometrik analiz yapılmıştır. Yayınlar; türlerine, kullanılan dillere, araştırmacılara, üniversitelere, kaynak dağılımına, ülkelerine ve anahtar kelimelerine göre ele alınıp, sürece ait yorum ortaya konulmuştur. Literatürde sosyal sermaye konusunda yeterli bir bibliyometrik çalışma olmaması sebebi ile bu çalışma ile birlikte ileride yapılacak olan araştırmalara yol göstereceğinden dolayı önem arz etmektedir.

1. SOSYAL SERMAYE KAVRAMI VE TÜRLERİ

Insanoğlu varolduğundan beri sosyal sermayeden söz etmek mümkündür (Babacan, 2012: 62). Sosyal sermaye kavramının temelinde kurumlar ve bireyler, bunların aralarındaki ilişkiler ve karşılıklı etkileşimler yer almaktadır. Sosyal sermayenin oluşması bunlara bağlıdır. Toplu olarak yaşamın getirdiği şartlar ve zorluklar ile birlikte insanlar kurumlarla daha çok iletişim kurmaya başlamış ve bu başlayan iletişim ile birlikte karşılıklı güven temeli oluşturulmuştur (Rose, Mishler, & Haerpfer, 1997: 85).

Sosyal sermaye kavramını ilk kullananlardan biri sosyolog Hanifan'dır. Hanifan vatandaşlar arasında sosyal, ekonomik vb. sorunların iletişim ve dayanışma ile çözülebileceğini savunmuştur. Hanifan; arkadaşlık, iyi niyet, sempati gibi kavramların insan ilişkilerinden veya aile ilişkilerinden ortaya çıktığını belirtmiştir (Keskin, 2008: 10).

Pierre Bourdieu sosyal sermaye kavramını gözden geçirerek kullanan ilk araştırmacılardandır. Bourdieu'ya göre farklı sosyal kesimlerin ilişkilerinin temelinde aile ilişkileri olduğu ve bu sebeple de bu ağların büyülüğünün sosyal sermayenin artırılmasında etkili olduğunu söylemiştir. Bourdieu'nun genel düşüncesinde; sosyal sermaye düşüncelerini şekillendirmeyi sağlayan Karl Marx'in etkisi olduğu da söylemektedir (Fine, 2011: 97).

Bireyi ve sosyal ağları merkeze alan Coleman, Bourdieu'den farklı olarak dezavantajlı grupların da sosyal sermayede etkin olduğunu savunmuştur. İnsanları bireysel ve rasyonel gören Coleman, herhangi bir statü farkı gözetmeksızın, insan ilişkilerinin sağlanması sosyal sermayenin önemli bir araç olduğunu kanıtlamıştır. Coleman rekabet içinde olan insanların bile birbirleri ile işbirliği içinde olduğunu ve bunların arka plan nedenlerini açıklamaya çalışmış ve bu sebeple de Smith'in görünmez el kavramı ile benzer tutulmuştur. Putnam'a göre ise sosyal sermaye; toplumun bir ürünü olarak kabul edilmektedir (Field, 2008: 28).

Putnam sosyal sermayeyi tanımlarken bireyselden daha çok büyük toplumu kabul etmesi sebebi ile Coleman'dan farklılaşmaktadır. Ona göre ülkelerin siyasi ve ekonomik performansları bunların sivil topluma yansımıası, sosyal sermaye ile yakından ilişkilidir. Sosyal sermaye, suç oranı veya iktisadi kalkınma olguları gibi olayların hem nedeni hem de sonucu olarak kabul edilmektedir (Ağcasulu, 2017: 121).

Francis Fukuyama, sosyal sermayenin tam olarak tanımlanmasını eleştirmiştir. Normlar ve değerler üzerine kurulu olan ilişkileri sosyal sermaye olarak tanımlayan Fukuyama; uzmanlaşma, işbölümü, mülkiyet hakları gibi kavramlar ile sosyal sermayenin birleşmesi sonucunda maliyetlerin düşüneceğini ve yüksek performans elde edileceğini vurgulamaktadır. Fukuyama'ya göre toplumsal ve akademik olarak performansın artırılmasında büyük rol oynayan sosyal sermayenin temelinde de büyük ölçüde güven yer almaktadır (Tatlı, 2013: 91).

Coleman, Putnam, Fukuyama ve Bourdieu'nun düşüncelerini genel bir çatı altında toplayan Nan Lin sosyal sermaye üzerine önemli çalışmalarla bulunmuştur. Lin sosyal sermayeyi kurumsal çerçevede değerlendirmiştir ve sosyal sermayeyi; mevcut kaynakların korunarak yeni kaynakların elde edilebilmesi için, gömülü kaynaklara ulaşabilen bireylerin sosyal anlamda yaptıkları yatırımlar olarak tanımlamıştır (Lin, 2008: 12-18).

Sosyal sermaye grup ya da birey fark etmeksizin ilişkilerin olmasına, Yapısal konum gücü, zayıf ve güçlü bağlar, aktörün davranışları gibi temel konular Lin'e göre sosyal sermayenin ana temel kaynaklarıdır. Güçlü bağlar, topluluk içindeki bireylerin yani homojen olan bireylerin birbiri ile olan ilişkilerini anlatırken; zayıf bağlar, farklı kültürlerde sahip olanların iletişimlerini kapsamaktadır. Kısaca Lin'e göre sosyal sermaye toplumdaki değerli varlıklardır. Bu varlıklar, ekonomi alanında servet, siyasi alanda güç ve sosyal anlamda itibardır. Lin'e göre sosyal sermayedeki geliri artırmak için sosyal ilişkilere de yatırım yapılması gerekmektedir (Field, 2008: 93).

Sosyal sermaye kavramı, farklı yaklaşımlardan yola çıkarak farklı şekillerde tanımlanmıştır. Yapılan bu tanımlamalara parallel olarak da çeşitli sosyal sermaye türleri ifade edilmiştir. Robert Putnam aile üyeleri ve tanıdıklar sayesinde gelişen homojen grupları, bağlayıcı sosyal sermaye; mesafeli olan diğer uzak ilişkileri ise köprü kurucu sosyal sermaye olarak ayırmıştır (Field, 2008: 45). Woolcock ve Narayan, farklı sosyal statüdeki insanların bir araya getirilmesini sağlayan sermayeyi, birleştirici sosyal sermaye olarak değerlendirmiştir (Woolcock & Narayan, 2010: 289). Nan Lin, Coleman, Bunt ise dayanışmacı sosyal sermaye ve aracı sosyal sermaye olarak bir ayrımlı yapmışlardır (Öztaş, 2007: 79). Paul Collier sosyal sermayeyi, hukuk kurallarına uygun hale getirilmesi açısından idari sosyal sermaye; hükümetin dışında normlara göre ortaya çıkan sermayeyi ise sivil sosyal sermaye olarak değerlendirmiştir. Ghashal ve Nahopiet; yapısal, bilişsel ve ilişkisel olarak sosyal sermayeyi ayrı şekilde değerlendirmiştirlerdir. Bireyler arası ilişki yapısal, iletişim sonucunda insanlar arası paylaşılan bilgileri ilişkisel, sosyal ağıda insanların ortak bir görüş veya anlayış gelişip gelişmediğine göre de bilişsel sosyal sermaye olarak ele almışlardır. Emmerik; duygusal olarak ve yakınlıktan dolayı güvenin olmasını yumuşak sosyal sermaye olarak değerlendirirken, iş ile ilgili somut kaynakların aktarılmasını katı sosyal sermaye olarak değerlendirmiştir (Özdemir, 2007:36-40).

2. SOSYAL SERMAYENİN BİLEŞENLERİ

Türlerine göre değişiklik gösterse de temel anlamda sosyal sermayenin ana bileşenleri; güven, normlar ve sosyal ağlardır.

İnsanların gereksinim duyduğu; yeme, barınma gibi temel faktörlerden biri de güvendir. İnsanların bir arada yaşayabilmeleri ve hayatlarını sürdürmeleri için öncelikle güvenli bir ortam olması gereklidir (Öğüt & Erbil, 2009). Normlar, toplumun parçası olan bireylerin dikkat etmesi ve uyması gereken genelleşmiş inançlar olarak tanımlanmaktadır. Genel anlamda; grup veya toplum tarafından yönetilen yanlış veya doğru davranışlar gösterilerek, sonucunda ceza veya ödül alarak işlem; bireyler arasında ilişkiler kurulurken doğru-yanlışın yönetilmesi olarak açıklanmaktadır (Kitapçı, 2015: 23).

Yaşam içerisinde bireyler-kurumlar-gruplar, sosyal ağlar olarak adlandırılan değişik şekillerde iletişim içindedir. Bu ilişkilerin güvenilirliği toplumsal yaşam kalitesini arttırmakta, sağıksız bir iletişim yaşam kalitesini düşürmektedir. (Çetin, 2006: 9). Bireylerin; arkadaşlık ve iş ilişkileri gibi çeşitli ilişkilerinin olması ve karşılıklı iletişim kurulması ile birlikte sosyal ağlar oluşturmaktadır.

Bir toplumda sadece normun olması ya da güvenin olması yeterli olmayabilir ve bu unsurların üçünün de iyi şekilde yönetilmesi hem toplum refahını artırırken hem de sağlıklı bir iletişim temelini oluşturmaktadır.

3. SOSYAL SERMAYE NEDEN ARAŞTIRILIR?

Tocqueville, Amerika seyahatinde yaptığı gözlemlerde toplumsal yapının daha güçlü ilişkiler üzerine kurulduğunu vurgulamaktadır. Sosyal ilişkiler ve davranışların yanı sıra, toplumda rol oynayan kurumlar ile onları anlamlandıran değerler ve kuralların anlamını analiz ederek, bunların neden Fransa'da bulunmadığını irdelemektedir. İmparatorluklar döneminde demokrasie olan inancı ve birey olmanın gücünü, hareketliliği ve özgürlük ahlakını sosyal sermaye üzerinden anlatmaktadır (Sağır & Öztürk, 2010: 19). Tocqueville'nin Amerika'sından Putnam'ın (1995) Amerika'sına gelindiğinde ise demokrasinin azaldığı; bunun sebeplerinin de bireysel yaşama olan düşkünlük, toplumsal birlikteşlik ve hareketlilikte azalma, sivil katılımdaki düşüş olduğu görülmektedir. Bunun çözümünü, Bourdieu'nun (Bourdieu, 1986: 251; Bourdieu, 2015) toplumsal/sosyal sermaye ve kültürel sermaye üzerinden yaptığı açıklamalarında bulmak mümkündür. Diğer taraftan sosyal sermayeyi, aile ve aile dışı toplumsal/çevresel bağların rasyonel eylem paradigmاسının bir dönüşümü olarak ortaya çıkaran Coleman (1988), bunun aynı zamanda insan sermayesinin oluşumunu sağlayan ana aktör olduğunu ileri sürer. Sosyal sermaye kavramı açıklanırken; güvenilirliğine bağlı yükümlülükler ve bekleneler, sosyal çevre, sosyal yapının bilgi akış kabiliyeti ve yaptırımların eşlik ettiği normlardan yararlanır. Nan Lin(1999)'nin ise aña-kaynak teorisi üzerinden ilişkilerin önemini açıkladığı, iletişim başta olmak üzere bütün ilişki sağlayıcıların yoğun ya da zayıf bir añaın nasıl bir kaynak sağlayıcısı olarak getiri sağlayacağıının analiz edilmesini ortaya koyar. Fukuyama (1996) için sosyal sermaye aslında güvenin kendisidir. Field (2004) sosyal sermayenin insan ilişkilerinin üzerinden anlaşılmaması gerektiğini ve türleri bağlamında yapılacak çalışmalarla bireysel, örgütsel ve toplumsal sosyal sermaye ilişkisinin daha verimli bir biçimde anlaşılacağını öngörmektedir.

Bu bağlamda sosyal sermaye:

- Bölgesel kalkınma,
- Toplumsal gelişimi ve ilerleme
- Birey ile toplum ve kurum ilişkisi,
- Bireyler arasındaki ilişkinin niteliği,
- Kurum/örgüt içerisindeki ilişkilerin niteliği,

- Kurumlar ve toplumlararası ilişkilerin niteliği,
- Siyasal yönetim seçimlerinin içeriği ve uygulanması,
- Dini ve etnik grupların/toplulukların öğrenilmesi,
- Azınlık ve gettoların/varoşların öğrenilmesi,
- Yönetici ile yönetilenlerin arasındaki ilişkinin niteliği,
- Mekânın oluşumu ve sürdürülebilirliğine ilişkin nitelik incelemesi, gibi çok sayıda araştırmanın odاغında yer alır.

Uluslararası düzeyde yapılan kimi literatür çalışmaları, sürecin hangi boyutta ele alındığını farklı araştırma kaynakları üzerinden ortaya koymaktadır. Zhang ve arkadaşları (2019) Çin üzerinden yaptıkları çalışmalarında, akademik dergilerde Çin, Çinli, Tayvan ve benzeri anahtar kelimeler kullanarak araştırma yapmışlardır. Bireysel, örgütSEL ve toplumsal düzeylerde çalışmaları yürütmüşler, ilişkisel boyutun öne çıkarıldığı nicel araştırmaların olduğunu ortaya koymuşlardır. Yapısal ve bilişsel boyutların ihmali edildiği anlaşılmıştır. Çalışmada Çin ve Batı literatürlerinin ilişkilendirilmesine/karşılaştırılmasına da yer verilmiştir. Gamage ve arkadaşları (2020), sosyal sermaye ve KOBİ ile ilgili 1999 ile 2020 yılları arasındaki literatürü sistematik olarak tartışmışlardır. Pazarlama, inovasyon ve sermaye kullanımındaki ilişkileri ele almaya çalışmışlardır. Arıcıoğlu ve Erdirencelebi (2016) Türkiye'deki lisansüstü tez çalışmalarından yola çıkarak, sosyal sermayenin neden araştırıldığını anlamaya çalışmışlar; ekonomik kalkınmanın belirgin bir önceliği olduğuna dikkat çekmekle birlikte, toplumsal yapı, örgütSEL ilişkiler, eğitim, gençlik sıralaması üzerinden yirmiye yakın alanla ilgili çalışma yapıldığını ortaya koymuşlardır. Schyns ve Koop (2010), A.B.D.'deki siyasi güvensizliği literatür üzerinden öğrenmeye çalışmış, Hobbs (2000) sosyal sermayenin ne olduğunu literatür üzerinde tartışmış ve İslam ve diğerleri (2006) sağlık sistemi ile sosyal sermaye üzerinden bir literatür tartışmasını ortaya koymuşlardır. Dufhues ve diğerleri (2006) kapsamlı bir literatür taraması sonucunda sosyal sermayenin yalın ve net bir tanımını önermektedir: Sosyal sermaye, ağlar artı kaynaklardır. Ayrıca, sosyal sermayenin homojen bir varlık olmadığı varsayılmaktadır. Bu nedenle, farklı sosyal sermaye biçimlerini ayırt etmek gereklidir. Analitik amaçlar için, bağlayıcı ve köprü sermayesi olarak adlandırılan ayrımlı en çekici görülmektedir. Ayrıca sosyal sermaye bileşenleri ve varlığını sürdürdüğü bütün mekânsal-sosyal alanlarla bir bütündür.

Nihayetinde ülkeler ve araştırmacıların tek tek belirlenerek yeni bir meta literatür taraması yapmak bu çalışmanın amacını aşacaktır. Bu bağlamda yürütülen çalışma ile uluslararası düzeyde sosyal sermaye meraklı ve bu alandaki çalışmaların yayılması ele alınmaya çalışılmıştır.

Doğrudan sosyal sermaye bağlamında olmasa da daha önce yapılan çalışmalarla bakıldığından çalışma sonuçları şu şekilde özetlenebilir;

- 2022 yılında Aynacı tarafından yapılan “Sosyal Sermayenin Akademik Yolculuğu: YÖK-Tez Örnekleminde Bibliyometrik Bir Analiz” adlı çalışmada lisansüstü düzeyde yapılan sosyal sermaye çalışmalarının durumu incelemiştir. 242 lisansüstü tezin analize dahil edilmesi sonucunda 2004 yılından bu yana popülerliği artan bir konu olduğu bulunmuştur.
- 2015 yılında Tunçay vd. tarafından yapılan “Yerel Yazında Sosyal Sermaye Araştırmaları: Odaklar ve Boşlukların Sosyal Ağ Analizi İle İncelenmesi” adlı çalışmada, sosyal sermaye odaklı tezler incelenerek, ağ kuramı ve güven kavramlarının yüksek derecede yakınlık merkezine sahip olduğu bulunmuştur.
- 2018 yılında Garrios-Simon vd. tarafından yapılan “Social Capital, Human Capital and Sustainability: A Bibliometric and Visualization Analysis” adlı çalışmada, sosyal sermayenin sürdürülebilirlik ile birlikte olan durumunun tespit edilmesi açısından ağ görselleri ile analiz yapılmıştır.
- 2010 yılında Yin ve Chiang tarafından yapılan “Bibliometric Analysis of Social Capital Research During 1956 to 2008” adlı çalışmada, 1956-2008 yılları arasında sosyal sermaye

konusunda yapılan çalışmalar analiz edilmiştir ve sosyal sermaye kavramının akademik çalışmalarla gittikçe artan şekilde konu olduğu konu olmuştu.

4. SOSYAL SERMAYE ARAŞTIRMALARININ WOS ÜZERİNDEN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

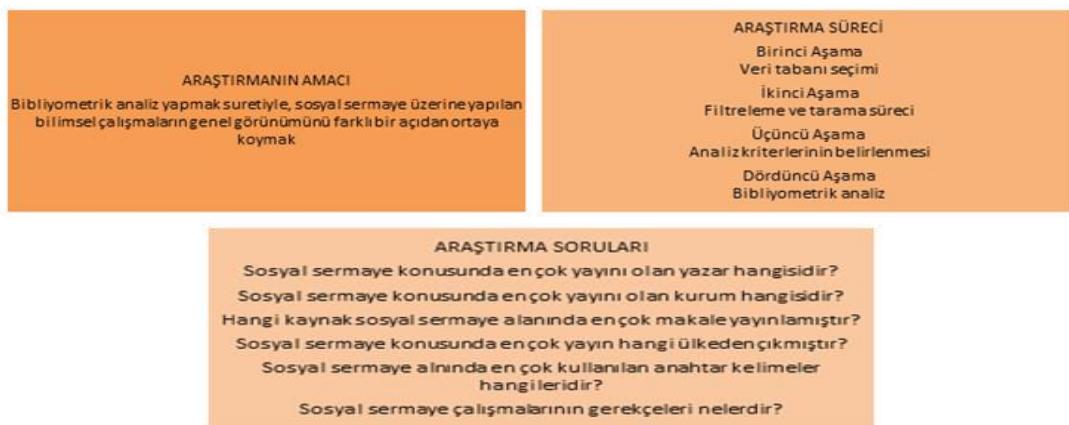
4.1. Araştırma Yöntemi

Bibliyometrik analiz, bir konu hakkında yapılan çalışmaların bibliyografik bir şekilde bilgilerinin ölçülmesini ve sınıflandırılmasını sağlayan ve bu bilgilerin istatistiksel yöntemlerle sunulması olarak tanımlanmaktadır (Lawani, 1981, s. 294). Bibliyometrik analizlerin zamanla daha çok talep görmeye başladığı ve özellikle proje başvurularının yönetilmesinde, doktorada akredite işlemleri yapılırken, strateji gibi önemli adımlar atılırken kullanıldığı görülmektedir (Cuxart ve diğerleri, 2016: 44). Bu analizlerin yapılması ile birlikte literatürdeki açık kısımların daha kolay tespit edilebilmesi ve program kullanılarak yapılması sebebi ile nesnellik açısından avantajlar sağlamaktadır.

Alan yazında en üretken ya da en çok atıf alan; yazarların, kaynakların, kurumların, ülkelerin tespit edilmesini sağlayan bibliyometrik analizler genelde güvenilir bir veri kaynağı olan; Web of Science, PubMed, Scopus veri tabanlarından yardım almaktadır. Bu sebeple yapılan çalışmaların doğruluğu ve güvenilirliği daha da artmaktadır.

Çalışmada verilerin toplanmasında doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. web of Science'dan toplanan veriler, görsel çıktılar sunan bilişimsel bir program olan VOSviewer ile analiz edilmiştir. VOSviewer programı birçok yelpazede bilgi sunması sebebi ile araştırmaya nesnel olarak katkı sunmaktadır. Veriler, WOS veri tabanından tüm yılları (1975-2021) kapsayacak şekilde, "social capital" anahtar kelimesi ile aranarak elde edilmiştir. Elde edilen bu verilere "article, management, economics, business" özel filtreleri uygulanarak kapsamı daraltılmıştır. Yapılan bu aramalar sonucunda toplamda 4415 makale analizlere dahil edilmiştir.

Analizde VOSviewer programı kullanılmış ve bulgular "en çok yayın sayısı olan yazarlar", "en çok yayını olan kurumlar", "en çok yayına sahip kaynaklar", "en çok yayına sahip olan ülkeler" ve "en çok kullanılan anahtar kelimeler" şeklinde tasnif edilmiştir. Yapılan bu analizlerde; yazar ve kurum kısmı için "3-1 özelliği" yani en az üç dokümanı ve en az bir atıfı olanlar; ülke ve kaynak kısmı için "1-1" yani en az bir dokümanı ve en az bir atıfı olanlar, anahtar kelime için de "5 seçeneği" yani çalışma içinde en az beş defa kelimenin geçmesi şeklinde özel alan tercihi yapılmıştır. Değerlendirmelerde geçen bağlantı gücü ifadesi, bir düğümün diğer düğümler ile olan ilişkisini göstermekle birlikte yoğunlukları açısından da bilgi vermektedir. Ayrıca "clusters" katman olarak adlandırılan kısım ise örneğin; bir ülkesinin diğer hangi ülkeler ile daha çok ilişkisinin olduğunu grupperarak göstermektedir. Analiz sonucunda ise citation-authors sayısı=316, citation-organization sayısı=772, citation-countries sayısı=111, citation-source sayısı 821 ve co-occurrence-keywords sayısı=474 bulunmuştur. Yukarıdaki ifadeler ışığında araştırmanın amacı, araştırma süreci ve metodу aşağıdaki şekilde özetlenmiştir.

Araştırmanın kısıtlarına değinmek gerekirse, veri toplamada sadece Web of Science veri tabanı kullanılmıştır. Ayrice araştırmanın analizi için WOS veri tabanından 1975-2021 yılını kapsayacak şekilde; işletme, ekonomi alanlarında sosyal sermaye ile ilgili yapılan sadece makale çalışmaları ele alınmıştır.

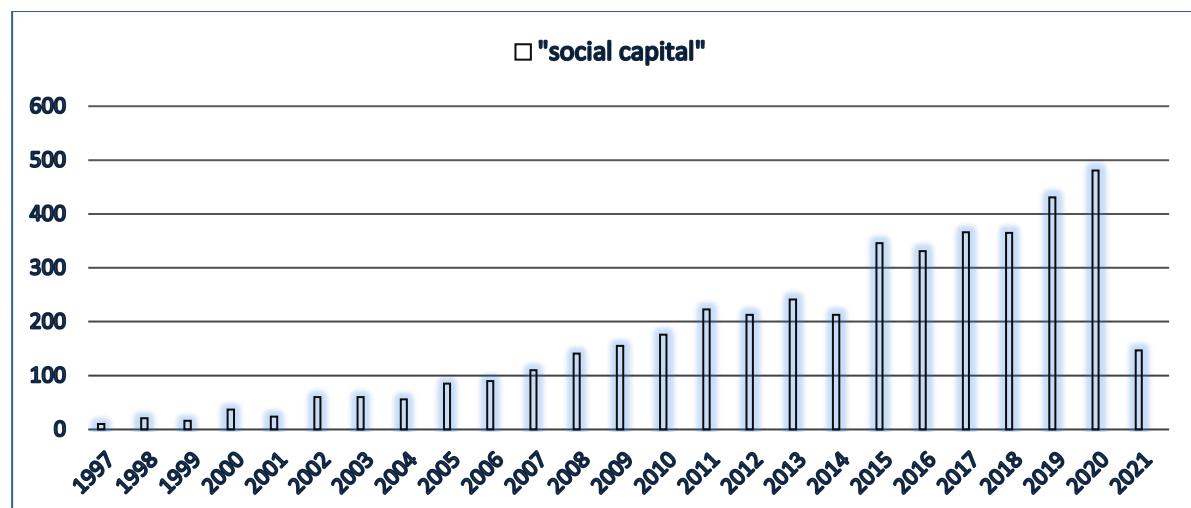
4.2.Araştırma Bulguları

Çalışmada analize dahil edilen toplamda 4415 makale bulunmaktadır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular; en çok dokümanı olan yazar, en çok dokümanı olan kurumlar, en çok dokümana sahip olan kaynaklar, en çok dokümana sahip ülkeler ve çalışmada en çok kullanılan anahtar kelimeler şeklinde yorumlanmıştır. Ayrıca web of science veri tabanının özel analiz kısmı ile birlikte; çalışmaların yıllara göre dağılımı, çalışmaların dillere göre dağılımı ve çalışmaların türleri hakkında da bilgiler de yorumlanmıştır.

4.1.1. Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 1, “social capital” çalışmalarının yıllara göre dağılımını göstermektedir. Çalışmalar 1997 yılından sonra artarak günümüze kadar devam etmektedir. Yapılan makale çalışmalarının 2006 yılında yükselişe geçtiği, 2014’den 2015 yılına geçildiğinde sıçrama yaşandığı görülmektedir.

2020 yılında 481 çalışma yapılarak literatür daha da genişlemiştir. Söz konusu artışın devamlılığı çalışma alanına olan ilginin niteliğini de göstermektedir.

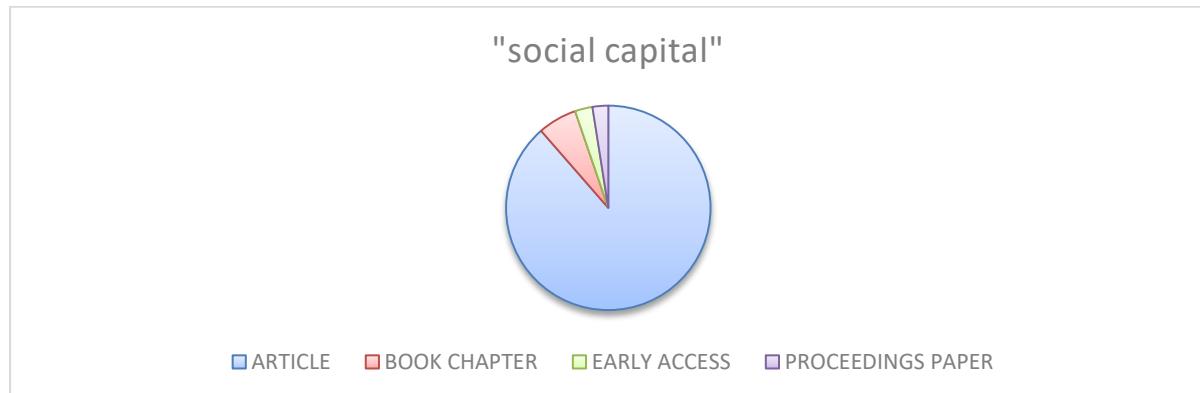

Grafik 1: Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: Web of Science Database

4.1.2. Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı

Grafik 2, “social capital” çalışmalarının yayın türlerine göre dağılımını göstermektedir. Grafikte de görüldüğü üzere yayınların çoğunu 441 tanesini oluşturan tür makaledir. Makalenin ardından kitap bölümleri ve bildiri metinleri gelmektedir.

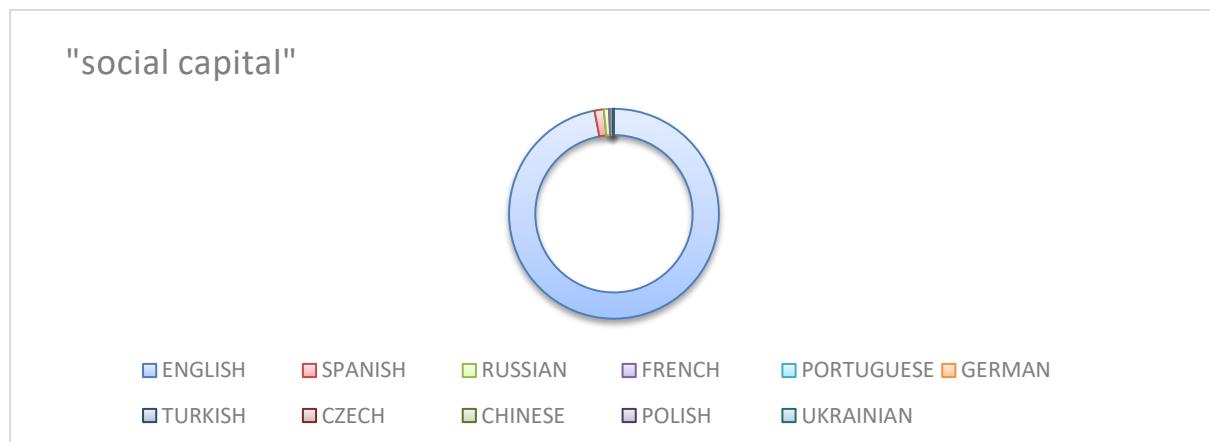

Grafik 2: Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Web of Science Database

4.1.3. Çalışmaların Dillere Göre Dağılımı

Grafik 3, “social capital” çalışmalarının dillere göre dağılımını göstermektedir. 1975- 2021 yılları arasında yapılan çalışmalar belirgin bir biçimde İngilizce (4284) olarak hazırlanmıştır. Diğer yayın dilleri ise İspanyolca, Rusça ve Fransızca olarak sıralanmaktadır.

Grafik 3: Çalışmaların Dillere Göre Dağılımı

Kaynak: Web of Science Database

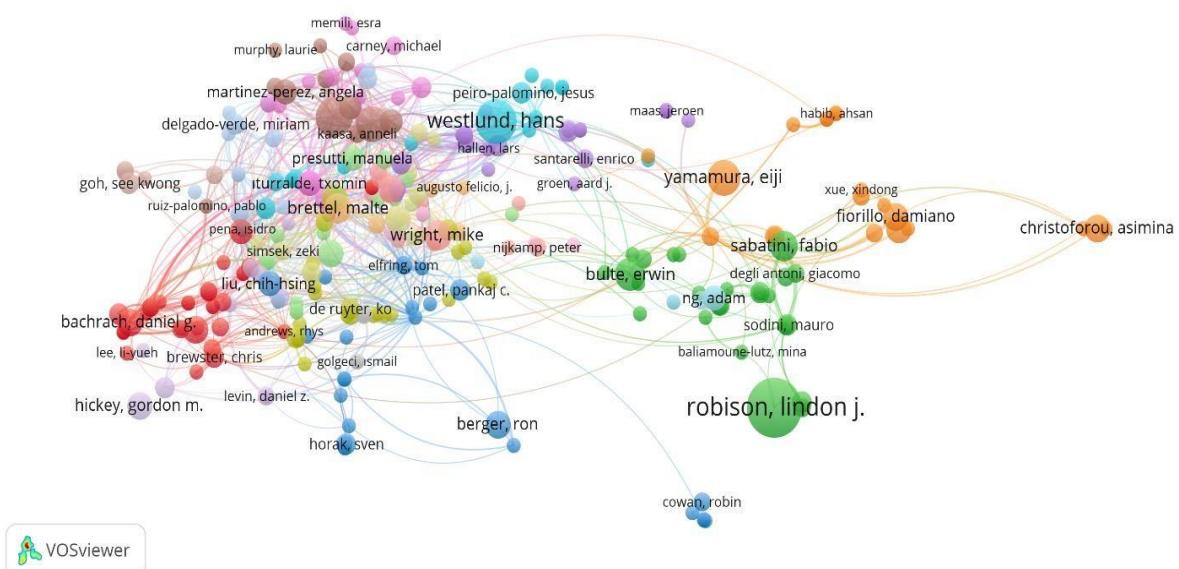
4.1.4. En Çok Yayınlı Olan Araştırmacılar

Tablo 1: Çalışmaların En Çok Yayınlı Olan Araştırmacılara Göre Dağılımı

Araştırmacılar	Doküman Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
Lindon J. Robison	21	15	7

Hans Westlund	14	62	7
Pedro Garcia-Villaverde	12	187	98
Gloria Parra-Requena	10	151	125
Eiji Yamamura	10	129	16
Erwin Bulte	9	291	18
Mike Wright	8	859	62
Fabio Sabatini	8	219	61
Malte Brettel	8	214	58
Shameen Prashantham	7	466	52

Şekil 1'de "social capital" çalışmalarında en çok dokümana sahip yazarların ağ analizi görseli, tabloda bu yazarların ilk onu yer almaktadır. Bu analiz ile birlikte en çok atıf alan ya da en çok dokümana sahip yazarların tespiti daha kolay anlaşılmaktadır. Analizde "citation-authors" türü ile birlikte 291 küme ve 19 maddeye ulaşılmıştır. En çok dokümanı olan yazar tabloda da görüldüğü üzere Lindon J. Robison olmuştur. Doküman sayısı Robison kadar olmaya da atıfta en üst düzeyde yer alan yazar Mike Wright'tır. Görselde görülen her bir renk, bir kümeyi temsil etmekle birlikte daha çok ilişkili olan yazarları temsil etmektedir. Dairelerin boyutu ve etiketin yazı tipi boyutu, oluşum sayısının boyutunu gösterir. Bağlantı gücüne baktığımızda ise birinci sırada Gloria Parra-Requena yer almıştır ve bu yazarın dokümanı çok sayıda olmaya bile diğer yazarlardan daha etkin olduğu söylenebilir.

Şekil 1: Çalışmaların En Çok Dokümanı Olan Yazarlara Göre Ağ Olarak Şekilsel Dağılımı

4.1.5. En Çok Dokümanı Olan Kurumlar

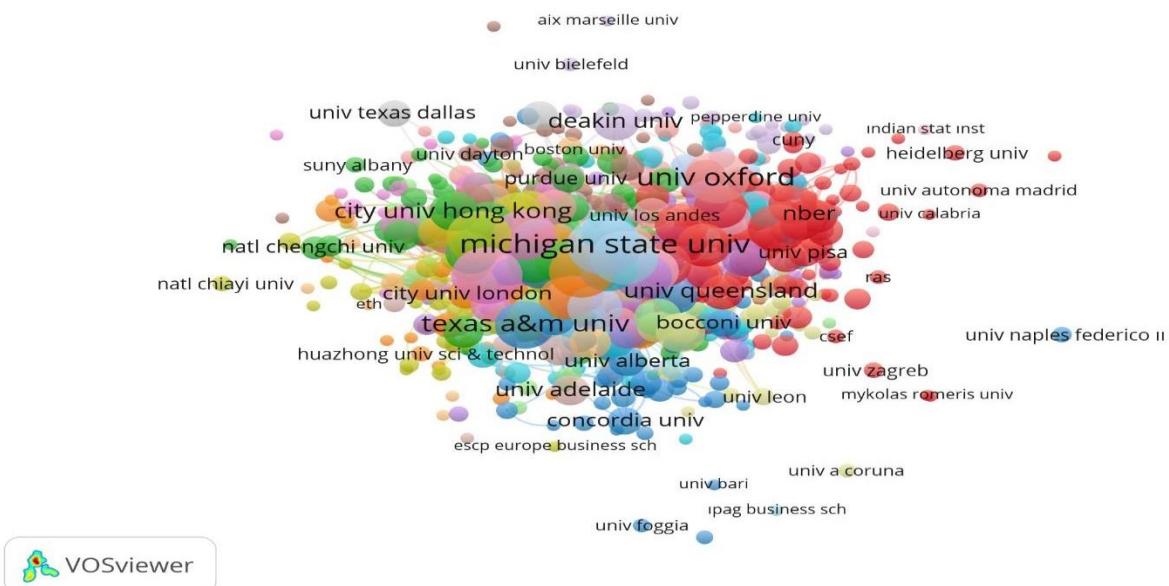
Tablo 2: Çalışmaların En Çok Dokümanı Olan Kurumlara Göre Dağılımı

"social capital"	Doküman Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
Kurum	Doküman Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
Michigan State Univ	39	1028	558
Univ Castilla La Mancha	37	472	554

Monash Univ	34	879	230
Arizona State Univ	32	3470	812
Univ Nottingham	32	1948	469
Univ Oxford	32	1358	411
Univ Illinois	31	1937	532
Harvard Univ	28	3883	602
Texas Univ	28	1396	322
Univ Cambridge	27	1126	337

Tablo 2 ve Şekil 2'de "social capital" alanında yapılan makalelerin en çok hangi kurumlardan geldiği gösterilmiştir. Sonuçlara öncelikle doküman sayısı olarak bakıldığından, diğer kurumlara kıyasla birinci sırada Michigan State Üniversitesi yer aldığı görülmektedir. Doküman sayısı 28 olan Harvard Üniversitesi ise atif sayısı olarak ilk sıradadır. Genel olarak tabloda görüldüğü üzere doküman sayısı ve atif arasındaki ilişki deşebilmektedir.

Analiz yapıılırken "citation-organization" özelliği kullanılmıştır ve analiz sonucunda 768 madde ve 20 kümeye bulunmuştur. Ağ analiz görselinde de görüldüğü üzere ilişkili olan kurumlara göre kümeler farklı renkler almışlardır.

Şekil 2: Çalışmaların En Çok Dokümanı Olan Kurumlara Göre Ağ Olarak Şekilsel Dağılımı

2.2.6. En Çok Yayına Sahip Olan Kaynaklar

Tablo 3: Çalışmaların En Çok Dokümani Olan Kaynaklara Göre Dağılımı

"social capital"	Doküman Sayısı	Atif Sayısı	Bağlantı Gücü
Kaynak	Doküman Sayısı	Atif Sayısı	Bağlantı Gücü
World Development	93	6322	348
Journal Of Business Research	67	1307	473
Journal Of Business Ethics	64	2400	367

Technological Forecasting and Social Change	51	1435	319
Ecological Economics	46	1957	115
International Journal of Human Resource Management	46	1725	263
Entrepreneurship Theory and Practice	45	5249	715
Entrepreneurship And Regional Development	44	2507	432
Journal Of Economic Behavior And Organization	44	1070	239
Regional Studies	43	1838	329

“Social capital” çalışmalarında en çok dokümana sahip kaynakların ilk onu Tablo 3’de verilmiştir. Bu kaynakların ağ görselleri ise Şekil 3’de verilmiştir. Analiz “citation-source” özelliği ile yapılarak sonucunda 44 küme ve 721 madde bulunmuştur. Ağ görselinde de görüldüğü üzere en çok dokümana sahip olan ve en çok atıf sayısına sahip olan kaynak World Development isimli dergidir. Doküman sayısı çok olmasına rağmen düğüm yoğunluğuna göre ağ görseli değişebilmektedir.

Şekil 3: Çalışmaların En Çok Dokümanı Olan Kaynaklara Göre Ağ Olarak Şekilsel Dağılımı

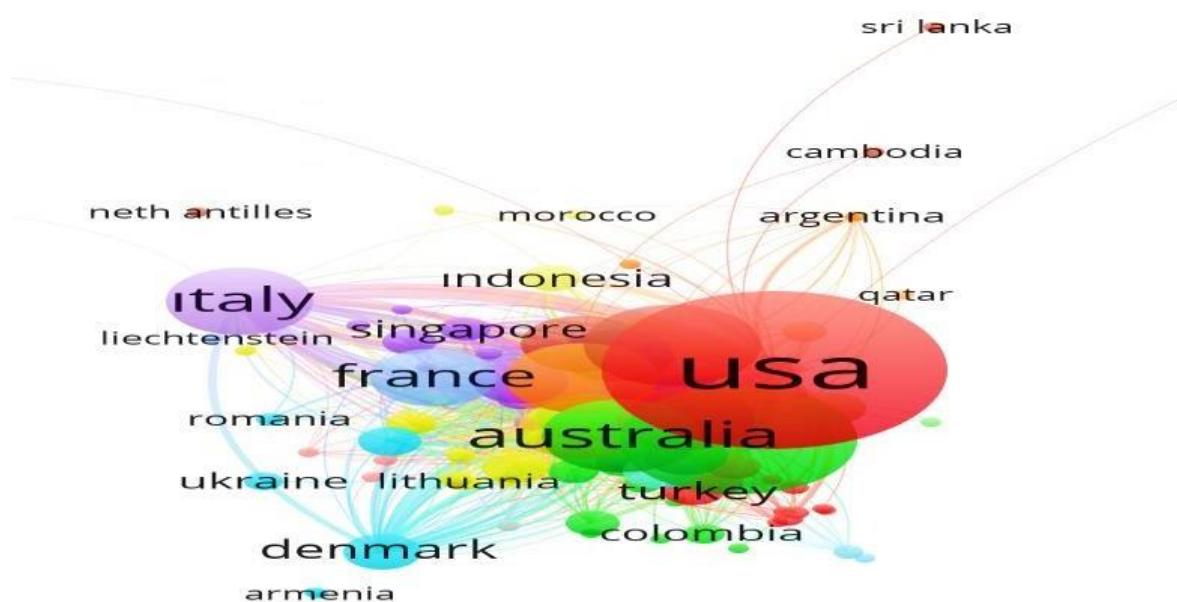
2.2.7. En Çok Yayınlı Olan Ülkeler

Tablo 4: En Çok Dokümana Sahip Olan Ülkelerin Dağılımı

"social capital"	Doküman Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
Ülke			
USA	1254	74164	12375

England	609	23190	5821
Peoples R China	351	9044	3119
Australia	296	5053	1915
Spain	276	6051	3039
Italy	253	8053	2396
Canada	224	9649	1980
Germany	209	5819	1941
France	189	5475	1649
Netherlands	177	6673	2010

“Social capital” çalışmalarında en üretken ülkelerden ilk onu Tablo 4’de, bunların ağ analiz görseli ise Şekil 4’de gösterilmiştir. “Citation-country” ölçüğünde yapılan analizde 20 küme ve 108 madde bulunmuştur. Renk kümeleri diğer analiz türlerinde de olduğu gibi ülke ilişkilerini göstermektedir. Örneğin şekilde baktığımızda; Danimarka ve Ukrayna’nın işbirliği içinde olduğunu söyleyebiliriz. Her üç kriterde de yani doküman sayısı, atıf sayısı ve bağlantı gücünde de birinci sırada ABD büyük farkla yer almaktadır. Diğer analizde de görüldüğü üzere ABD’li yazar ve kurumların ilk sıralarda geldiği görülmektedir. ABD’den sonra İngiltere ve Çin Halk Cumhuriyeti gelmektedir. Türkiye ise ilk onda yer bulamamış ve literatürde zayıf kalmıştır.

Şekil 4: Çalışmaların En Çok Yayıtı Olan Ülkelere Göre Ağ Olarak Şekilsel Dağılımı

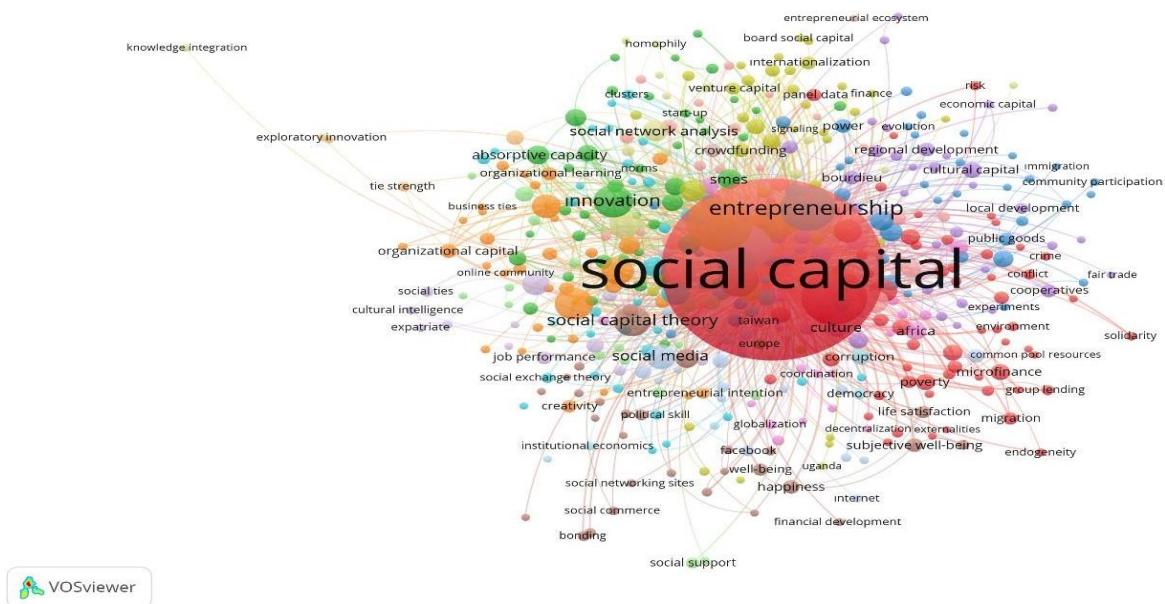
2.2.8. En Çok Kullanılan Anahtar Kelimeler

Tablo 5: Çalışmalarda En Çok Kullanılan Anahtar Kelimeler

"social capital"	Oluşum Sayısı	Bağlantı Gücü
Anahtar Kelime	Oluşum Sayısı	Bağlantı Gücü
Social Capital	2092	3701

Human Capital	215	563
Trust	211	506
Entrepreneurship	156	335
Social Networks	152	331
Networks	107	277
China	84	196
Innovation	82	188
Knowledge Sharing	80	171
Social Capital Theory	73	110

Makale çalışmalarında en sık kullanılan anahtar kelimeler Tablo 5’de özetlenmiştir. Bu kelimelerin ağ olarak görseli ise Şekil 5’de verilmiştir. “Co-occurrence” özelliği ile analiz edilen çalışmalarında en çok kullanılan anahtar kelime “social capital” olmuştur. Bu kelimenin hem yoğunluk açısından hem de oluşum açısından en yüksek dereceye sahip olduğu görülmüştür. Daha sonrasında ise “human capita”l ve “trust” anahtar kelimesi gelmiştir.

Şekil 5: Çalışmalarda En Çok Kullanılan Anahtar Kelimelerin Ağ Olarak Şekilsel Dağılımı

3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Sosyal sermaye kavramı özünde normları, sosyal ağları ve güveni barındıran bir sistemdir. Bu sebeple insanlar veya kurumlar arasındaki ilişkileri anlamada ve ölçümede sosyal sermaye ve güven son derece önemlidir.

Bu dönemin anlaşılmasında sosyal sermaye üzerine yapılan akademik çalışmalar başlıca gösterge olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada sosyal sermaye alanında yapılan literatür taramasından sonra, uluslararası alan yazısında sosyal sermayenin konumunu daha net görebilmek adına bibliyometrik analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde gerekli olan verilere, Web of Science veri tabanından, tüm yıllar kapsanarak (1975-2021) ve gerekli (article, business, management, economics) özel filtreler

uygulanarak erişilmiştir. Veri analizinde VOSviewer (1.6.16) programı kullanılmış ve bulgular görselleştirilmiştir. Toplamda analiz edilen makale sayısı 4415'dir. Bulgular; "en çok dokümanı olan yazarlar", "en çok dokümana sahip kurumlar", "en çok yayına sahip kaynaklar", "en çok doküman yayını olan ülkeler" ve "en çok kullanılan anahtar kelimeler" olmak üzere 5 kategoride sunulmuştur. Ayrıca Web of Science veri tabanının özel analiz kısmından "social capital" çalışmalarının yıllara, dillere ve türlerine göre dağılımı da çalışmaya eklenmiştir. Yapılan bu çalışma ile birlikte sosyal sermaye anlamında genel önemlilik noktalara degeinlerek literatürdeki yetersiz olan analiz açığının kapatılması hedeflendiğinden, ileriki çalışmalara genel olarak yol göstereceğini çalışma önem arz etmektedir.

2001 yılından itibaren sosyal sermaye araştırmalarının arttığı ve özellikle 2015 yılından itibaren ciddi bir sıçrama yaşandığı görülmektedir. Araştırmaların artması ve bu artışın arkasındaki mantık, ülke, araştırmacı ve kurumların nelerle ilgilendiğini göstermektedir. Sonuçlara ülkeler açısından bakıldığında ekonomik ve akademik anlamda gelişmiş ülkelerin öne çıktığını söylemek yanlış olmayacağındır. Nitekim ABD, İngiltere, Çin ve Avrupa ülkelerinin de bu alana ilgi gösterdiği; Avustralya ve Kanada'nın da benzer şekilde sosyal sermaye çalışmalarına önem verdiği görülmektedir.

Konuya üniversiteler açısından bakıldığında ilk 10'a girenler sıralamasında ABD'nin beş üniversite ile öne çıktığı ve bunların uluslararası başarı düzeyi oldukça yüksek üniversiteler olduğu görülmektedir. Aynı durum üç üniversite ile sıralamaya giren İngiltere için de geçerlidir. Araştırmacılar ve üniversiteler arasındaki ilişkinin doğal olarak dergiler ve yayınlar arasında da paralellik gösterdiği açıkça görülmektedir. Araştırmada kurumların ve araştırmacıların bu araştırmaları ilk aşamada sosyal sermaye üzerine yaptıkları görülmektedir. Daha sonra konuyu insan sermayesi, sosyal ağı, ağı, inovasyon ve güven gibi kavramlara bağlı olarak araştırdıkları anlaşılmaktadır. Çalışmalarda geliştirme, güven, ağı kurma, inovasyon gibi kavramların öne çıkması, doğal olarak söz konusu araştırmacıların, üniversitelerin ve kurumların araştırma gerekliliklerine ışık tutmaktadır. Nitekim ülkeler sosyal sermayelerini amaçladığı şekilde ne kadar güçlü tutarsa, güven ve diğer unsurları o kadar iyi yönetebileceklerdir. Literatür taramasından da anlaşılmacağı üzere sosyal sermaye konusu yıllar içinde hem ülkemizde hem de diğer ülkelerde oldukça ilgi görmüştür. Bu çalışmaların sonucunda, sorunların temelinde sosyal sermaye yer alırken, bu sorunların çözümünde de kullanılmaktadır. Örneğin; Sosyal sermaye, iş performansının artmasında, çalışanların motivasyonunun artmasında, okullarda öğrenci-öğretmen ilişkilerinde, güvene dayalı örgütsel ilişkilerin artmasında kısacası her konuda olumlu etkiler sağlamaktadır.

Sosyal sermayenin uzun bir geçmişi ve farklı tanımları olmasına rağmen giderek artan bir araştırma konusu olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu alanda yapılacak çalışmalar literatürü zenginleştirecek ve her ülkenin/kurumun eksikliklerini tespit etmesini sağlayacaktır. Bu çalışmada hem literatür taraması hem de bibliyometrik analiz yapıldığı için bundan sonraki çalışmalar yardımcı olacağı söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Ağcasulu, H. (2017). Sosyal Sermaye Kavramı Ve Temel Bakış Açılarının Karşılaştırılması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 8(17), 114-129.
- Babacan, M. E. (2012). Toplumsal Paylaşım Ağlarında Sosyal Sermaye Pratikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. J. Richardson içinde, *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (s. 231-258).
- Bourdieu, P. (2010). Sermaye Biçimleri, M. Murat Şahin ve A. Zeki Ünal(Ed.), Sosyal Sermaye. 45-75.

- Bourdieu, P. (2015). *Ayrım : Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi*, (Çev.) Şannan, D. F., Berkut. Ankara: Heretik Yayıncılık.
- Coleman, J. S. (1988). Social Capital in the Creation of Human Capital. *The American Journal of Sociology* 94, 95-120.
- Cuxart, P., Rosa, Quintero, R., Clara, Mir, M., & Francesc. (2016). Bibliometrics: a Publication Analysis Tool. *BIR 2016 Workshop on Bibliometric – enhanced Information Retrieval*, 44-53.
- Çetin, M. (2006). Bölgesel Kalkınmada Sosyal Ağların Rolü: Silikon Vadisi Örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi*, 21(1), 1-25.
- Dufhues, T., Buchenrieder, G., & Fischer, I. (2006). Social Capital and Rural Development: Literature Review and Current State of The Art.
- Farr, J. (2004). Social Capital: A Conceptual History. *Political Theory*, 32(1), 6-33.
- Field, J. (2004). *Social Capital*. London and New York: Routledge.
- Field, J. (2008). *Sosyal Sermaye*, Çev: Bahar Bilgen ve Bayram Şen. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayımları.
- Fukuyama, F. (1996). *Trust: The Social Virtues and The Creation of Prosperity*. New York: Free Press.
- Fukuyama, F. (1998). *Güven*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayımları.
- Fine, B. (2011). "Sosyal Sermaye Sosyal Bilime Karşı / Bin Yılın Eşiğinde Ekonomi Politik ve Sosyal Bilimler, Çeviri: Ayşegül Kars. İstanbul: Yordam Kitap.
- Gamage, S. K., Prasanna, R., Jayasundara, J., Ekanayake, E., Rajapakshe, P., Gaknj, A., . . . Nedelea, A. M. (2020). Social Capital and SME: A Systematic Literature Review and Research Directions. *Ecoforum Journal*, 3(23), 1-12.
- Garrigos-Simon, F. J., & M. Dolores Botella-Carrubi, T. F.-C. (2018). Social Capital, Human Capital and Sustainability: A Bibliometric and Visualization Analysis. *Sustainability*, 10(12), 1-19.
- Haerpfer, C. W., Rose, C. R., & Mishler, W. (1997). Social Capital in Civic and Stressful Societies. *Studies in Comparative International Development*, 32(3), 85-111.
- Islam, M. K., Merlo, J., Kawachi, I., Lindströn, M., & Gerdtham, U.-G. (2006). Social Capital and Health: Does Egalitarianism Matter? A Literature Review. *International Journal for Equity in Health*, 5 (1), 3, 1-28.
- Kelley, B. (2007). *OECD Insights Human Capital: How What You Know Shapes Your Life*. OECD Publishing.
- Keskin, M. (2008). Sosyal Sermaye ve Bölgesel Kalkınma: Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Üyelerinde Sosyal Sermaye Düzeyi ve Belirleyicilerinin Analizi . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kitapçı, İ. (2015). Motivasyonel Bir Güç Olarak Sosyal Sermaye Kavramı ve Rasyonalitesi. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 7(1-2), 11-36.
- Lawani, S. M. (1981). Bibliometrics: Its Theoretical Foundations, Methods and Applications. *International Journal of Libraries and Information Services*, 31(4), 294-315.
- Lin, N. (1999). Building a Network Theory of Social Capital. *Connections*, 22, 28-51.

- Lin, N. (2008). *Building A Network Theory of Social Capital*. In N. Lin, K. Cook, & R. S. Burt (Eds.), *Social Capital Theory and Research* (4th Edition, pp. 3–30). New Jersey: Aldine Transaction.
- Öğüt, A., & Erbil, C. (2009). *Sosyal Sermaye Yönetimi*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Özdemir, A. A. (2007). Sosyal Ağ Özellikleri Bakış Açısıyla Sosyal Sermaye Ve Bilgi Yaratma İlişkisi: Akademisyenler Üzerinde Yapılan Bir Alan Araştırması. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Yönetim Organizasyon Anabilim Dalı, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztaş, N. (2007). Sosyal Sermayenin Ağbağ Kuram(lar): Dayanışmacı ve Aracı Sosyal Sermaye. *Amme İdaresi Dergisi*, 40(3), 79-98.
- Putnam, R. D. (1993). The Prosperous Community: Social Capital and Public Life. *American Prospect*, 4, 35-42.
- Putnam , R. D. (1995). Bowling Alone: America's Declining Social Capital. *Journal of Democracy*, 6(1), s. 65-78.
- Rose, R., Mishler, W., & Haerpfer, C. (1997). Social capital in civic and stressful societies . *Studies in Comparative International Development*, 3(32), 85-111.
- Sağır, A., & Öztürk, H. (2010). Sosyal Sermaye Bağlamında Tarihsel Bir Perspektif Kurgusu: Tocqueville ve Amerika'da Demokrasi Üzerine. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, (1), 13-35.
- Schyns, P., & Koop, C. (2010). Political Distrust and Social Capital in Europe and the USA. *Social Indicators Research*, 96, 145-167.
- Tatlı, H. (2013). Sosyal Sermayenin Bireylerin İstihdamı Üzerindeki Etkisi Hanehalkı Reisleri Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(3), 87-114.
- Tunçay, S. S., Özer, P. S., & Tozkoparan, G. (2015). Yerel Yazında Sosyal Sermaye Araştırmaları: Odaklar ve Boşlukların Sosyal Ağ Analizi İle İncelenmesi. *İşletme Fakültesi Dergisi*, 16(2), 71-89.
- Woolcock, M., & Narayan, D. (2010). *Sosyal Sermaye Kalkınma Teorisi, Araştırma ve Politika için Öneriler Sosyal Sermaye – Kuram, Uygulama, Eleştiri, Derleyenler: M.Murat ŞAHİN ve A.Zeki ÜNAL*. İstanbul : Değişim Yayıncıları.
- Yin, C.-Y., & Chiang, J. K. (2010). Bibliometric Analysis of Social Capital Research during 1956 to 2008. *JCIT*, 5(2), 124-132.
- Zhang, H., Han, R., Wang, L., & Lin, R. (2019). Social Capital in China: A Systematic Literature Review. *Asian Business & Management*, 20(1), 32-77.

EXTENDED ABSRACT

Social capital, which has been the subject of many researches recently and actually has a longer conceptual history, is based on trust, social networks and norms and is important for both communication and human well-being. According to OECD's definition, social capital is network connections that provide common norms, values and understandings that facilitate cooperation within or between groups (Kelley, 2007). Field (2004) summarizes his definition with his thesis: "relationships are important". It is an indisputable certainty that the concept is based on trust and communication (Putnam R. D., 1993; Fukuyama, 1998: 42). Because the basis of the concept of social capital are institutions and individuals, their relations or mutual interactions. In other words, the formation of social capital depends on it. With the benefits of living together, people started to communicate more with institutions, and this enabled the establishment of mutual trust (Haerpfer, Rose, & Mishler, 1997: 86). The fact that social capital takes place in many fields of study, from investment to the success of schools, from local development to social welfare, from the analysis of crime rates to the analysis of international relations, has led to an increasing interest in the concept and enrichment of the studies. The increase in studies on social capital does not only increase the effort to understand the concept. it also contributes to the understanding and examination of the changing/digitalizing world.

In this study, the academic equivalent of social capital was examined through its international diversity and a bibliometric analysis was made over WOS. The data required in the analysis were accessed from the Web of Science database, covering all years (1975-2021) and applying special filters (article, business, management, economics). VOSviewer (1.6.16) program was used in data analysis and the findings were visualized. The total number of analyzed articles is 4415. Findings were presented in 5 categories: "authors with the most publications", "institutions with the most publications", "resources with the most publications", "countries with the most publications" and "most used keywords". In addition, the distribution of "social capital" studies by years, languages and types from the special analysis section of the Web of Science database has been added to the study. The study is important because it underlines the important points in the literature with the literature review and analysis findings.

Various bibliometric analyzes in this field are at a level that will guide future studies, as they show the status of social capital. In the research conducted in this context, it is seen that social capital researches have increased since 2001 and there has been a serious leap especially since 2015. The increase in research and the rationale behind this increase show what countries, researchers and institutions are interested in. Looking at the results from the point of view of countries, it would not be wrong to say that economically and academically developed countries come to the fore. As a matter of fact, it is seen that the USA, England, China and European countries are interested in this field, and Australia and Canada similarly attach importance to social capital studies.

When we look at the issue from the perspective of universities, it is seen that the USA comes to the fore with five universities in the ranking made for the top ten, and these are universities with very high international success levels. The same is true for England, which is ranked with three universities. It is clearly seen that the relationship between researchers and universities naturally shows parallelism between journals and publications. In the research, it is seen that institutions and researchers do these researches on social capital in the first step. Afterwards, it is understood that they researched the subject depending on concepts such as human capital, social network, network, innovation and trust. The prominence of concepts such as development, trust, networking, and innovation in studies naturally sheds light on the research reasons of the aforementioned researchers, universities and institutions. As a matter of fact, the stronger the countries keep their social capital as it is aimed, the better they will be able to manage trust and other elements. As can be seen from the literature review, the subject of social capital has attracted a lot of attention both in our country and other countries over the years. As a result of these studies, while social capital is at the root of the problems, it is also used in the solution of these problems. E.g; Social capital provides positive effects in increasing business performance, increasing the motivation of employees, student-teacher relations in schools, increasing organizational relations with trust, in short at the every subject. Although social capital has a long history and different definitions, it is seen that it is a research subject in high demand. For this reason, studies in this field will enrich the literature and enable each country to identify its deficiencies. Since both literature review and bibliometric analysis were performed in this study, it can be said that it will help future studies.